

Dit boek over 'de zes principes van toekomstgericht werken' stond even op achterstand, want vooral de combinaties van Nederlandse en Engelse woorden wekte m'n ergernis. Maar zelden is die irritatie zo snel als bij het lezen van dit boek.

Ik word vooral enthousiast van heldere, duidelijke, mooie en vooral Nederlandse taal. En heb een hekel aan taalvervuiling met veel Engelse termen, waar men denkt geen synoniemen of alternatieven voor te kunnen vinden. Lastig, als Arjan Banach schrijft over de vibe van organisaties. Banach is ervan overtuigd dat veranderen alleen kan transformeren van een vervelende must naar een uitdagende kans, als de cultuur in een organisatie voor energieke mensen zorgt: 'Anders gezegd: als mensen energie krijgen van hun werkzaamheden, wordt veranderen een eenvoudiger proces.'

Gelukkig worden

Banach beschrijft de noodzaak tot inspirerend werkgeverschap en de noodzaak tot innovatief ondernemerschap. Want innoveren en vernieuwen moet, willen we blijvend waarde blijven creëren. Immers de wereld verandert continue en steeds sneller. En vervolgens gaat hij over tot de *vibe* in organisaties. Dit hoofdstuk kwam voor mij op het juiste moment. Het gaat over energie. Energie die

Organisatievibe

geleverd wordt binnen organisaties om productie of dienstverlening te realiseren. Maar ook de energie die het werk, de omgeving, het leiderschap, de samenwerking kan leveren. Of juist mensen kan leegzuigen. Iedereen kent de momenten dat hij hard werkt en daar helemaal gelukkig van wordt. Energie krijgt. We kennen ook allemaal de vergaderingen die ons leegtrekken, waarna we vermoeid en uitgeblust naar ons bureau terugkeren.

Het energieniveau van medewerkers heeft een groot effect op het resultaat van de organisatie. Daar is steeds meer wetenschappelijk bewijs voor. Kijkt u ooit zo naar de medewerkers en de organisatie? Welke invloed heeft de omgeving op het energieniveau, en hoe beïnvloedt de leidinggevende dit?

Banach biedt de lezer een energiekwadrant, waarin we kennismaken met kwalen, haaien, dolfinen en schildpadden. Je moet het zien om te beseffen dat je dit goed in een team kan gebruiken. Je kunt er trouwens ook mee naar je eigen handelen kijken.

In Banachs kwadrant is de mate van energie gekoppeld aan de kwaliteit van de energie, aan positieve of negatieve energie. Positieve energie staat voor de schildpad (weinig energie) en voor de dolfin (veel energie). Bij de negatieve energie komen de kwal (weinig energie) en de haai (veel energie) om de hoek kijken.

Zes principes

Dan gaat Banach over tot het beschrijven van principes om de organisatievibe te beïnvloeden of te realiseren. Het gaat om de navolgende zes principes: betekenisvol werk, autonomie, transparantie, dienend leiderschap, rituelen en psychologische veiligheid.

Als voorbeeld ga ik even wat dieper in op het eerste principe. Banach beschrijft, met veel praktische en levendige voorbeelden, hoe het van cruciaal belang is voor de organisatievibe dat iedereen ervan overtuigd is dat hij betekenisvol werk levert, dat zijn werk ertoe doet. Zowel binnen de organisatie, als de effecten die zijn werk heeft voor de omgeving, de maatschappij. De wereld, zo je wilt.

Niet alleen zorgt betekenisvol werk voor energie bij de werknemers, het fungeert ook als drive om tot vernieuwing te komen. Meer en meer organisaties realiseren zich dat ze zich bewegen binnen een groter systeem, dat beslissingen die intern genomen worden ook extern zichtbaar of voelbaar zijn. Realiseren zich dat zij invloed hebben op de wereld en een bijdrage kunnen leveren aan duurzaamheid en leefbaarheid. En dat is voor steeds meer mensen van grote betekenis. Voor klanten, maar ook voor medewerkers.

Ondernemers die starten met geld als doel en de mens als middel, zullen zich het vuur uit de sloffen moeten lopen om overeind te blijven, schrijft Banach. Ondernemers die starten vanuit het maken van een maatschappelijke impact, hebben veel meer motivatie en trekken ook veel makkelijker talent aan. De maatschappelijk gedreven missie lijkt daarom van levensbelang en dat zou toch ook de enige reden van bestaan moeten zijn.

Bruikbaarheid

Een voor een komen de zes principes zo aan bod. Ik ben enthousiast en houd dat ook het hele boek vol. Hier krijg ik nu energie van. Vlot geschreven, snel naar de kern, uitgebreid voorzien van heldere en mooie praktijkvoorbeelden. Ook voorzien van eenvoudige, maar treffende illustraties. Ik kan me goed voorstellen dat dit een boek is om in een team te bespreken, en samen te reflecteren op de zes principes. Samen verkennen, onderzoeken en wellicht experimenteren. Om zo te komen tot een cultuur waarin ontwikkelen een eerste natuur is.

Organisatievibe, de zes principes van toekomstgericht werken | Arjen Banach | 224 pagina's | 2019 | Boom

Deze recensie is geschreven door Marianne van Duuren, Maatschap van Duuren, van Zuylen & partners www.dzmaatschap.nl

WERKEN MET OUDERS

Een goede relatie tussen ouders en de pedagogisch medewerker is een belangrijke pedagogische bouwsteen voor de kinderopvang. Maar hoe werk je professioneel samen met ouders?

Over de pedagogiek in de kinderopvang is veel literatuur beschikbaar. Maar over de professionele omgang met ouders een stuk minder. Daarom leek het mij interessant om te kijken naar wat er binnen de jeugdzorg recent gepubliceerd is over dit onderwerp. Daarbij stuitte ik op de herdruk van het boek 'Snap jij die ouders?'

Vooraf praktijkboek

Dit is vooral een praktijkboek. In dit boek wordt niet zozeer de kennis van, of literatuur over, ouderschap besproken. De auteurs geven handvatten voor een concrete aanpak en professionele houding naar ouders. Zij illustreren de handvatten met praktijkvoorbeelden uit de jeugdgezondheidszorg. Het praktijkboek bestaat uit vijf delen, waarin de volgende onderwerpen worden besproken:

Deel 1 gaat over ouderschap

- de tijdloze en kwetsbare relatie van een ouder met zijn kind
- het opvoeden door ouders en professionals
- de interne dialoog als krachtbron van ouders
- omstandigheden van het ouderschap

Deel 2 behandelt oudergerichtheid als basishouding

- het je verplaatsen in de positie van de ouder
- de invloed van ervaringen, emoties en visies
- ouders en de kritische zelfreflectie van de professional

Deel 3 zet professionele ondersteuning centraal

- ondersteuning van de ouderlijke 'binnenwereld'
- ouderondersteuning gericht op de omstandigheden van de ouder

Deel 4 over oudergericht werken in de diverse sectoren

- ouders en hulpverleners bij een 'normale' kinderonwikkeling
- ouders en hulpverleners bij een stagnerende kinderonwikkeling
- specifieke sectoren waarin met ouders wordt samengewerkt

Deel 5 doet suggesties voor oefening en verwerking

Per hoofdstuk zijn er observatievragen, discussievragen, nader-onderzoekvragen, verwijzing naar relevant YouTube-film-materiaal en oefeningen om alleen (of samen met collega's) mee aan de slag te gaan. De ondertitel 'Basisboek professioneel werken met ouders' verwijst zowel naar de inhoud als naar de lezersgroep van dit boek. 'Als lezersgroep zien we diegenen die professioneel worden opgeleid of bijgeschoold en die als professionals in veel sectoren van hulp en dienstverlening met ouders moeten samenwerken rondom een kind. Met dit boek willen we aan vele professionals een handreiking bieden', aldus het voorwoord.

Concrete suggesties

Op de vraag 'Snap jij die ouders?' is volgens de auteurs geen eenduidig antwoord mogelijk. De auteurs bieden de lezer handvatten om vraagstukken rondom kinderen zowel te bezien vanuit het kindperspectief als vanuit het ouderperspectief. Er worden suggesties gedaan voor een concrete aanpak en attitude van de professional.

Het boek is een pleidooi voor alle professionals die met kinderen en ouders werken om te blijven oefenen in perspectiefwisseling. De dialoog met ouders en ook de dialoog met collega's biedt de professional stof voor zelfreflectie op de eigen attitude. Samenwerken met ouders vraagt van de professional een respectvolle en vooral open houding naar ouders. Een valkuil is om op ouders te reageren vanuit beelden die je hebt van de ouder(s), algemene verwachtingen over ouderschap, de eigen werksituatie, de eigen ervaringen en emoties bij ouderschap of het kind. Hoe je omgaat met deze ervaringen en emoties en hoe je daarvan 'vrijspeelt' wordt uitgebreid besproken in verschillende praktijkvoorbeelden.

Handreiking bieden

'Snap jij die ouders?' bespreekt in elk hoofdstuk een aspect van het ouderschap in relatie tot de basishouding van de professional. Dit gebeurt met een korte inleiding, een uitwer-

king in beknopte tekst met praktijkvoorbeelden en een samenvatting aan het eind van elk hoofdstuk.

In het eerste deel wordt pakkend geschreven over de impact van het ouderschap. De geboorte van een kind is tevens de start van een tijdloze onzekere kwetsbare relatie van 'het ouder zijn van een kind'. Dit is voor elke ouder anders, maar ook 'ouder zijn' voor elk individueel kind in het gezin is anders. Het tweede deel gaat over oudergerichtheid als basishouding en het pleidooi voor kritische zelfreflectie van de professional. De handvatten besproken in deze eerste twee delen zijn zonder meer bruikbaar voor de kinderopvang. De overige delen zijn inhoudelijk interessant om te lezen, maar vragen wel van de lezer de aangeleverde handvatten te vertalen naar de eigen werkcontext van de kinderopvang. De bespreking in deel 4 (over de relatie met ouders in de kinderopvang) biedt geen vernieuwende inzichten. In deel 5 worden suggesties voor oefening en verwerking aangeboden, zodat 'Snap jij die ouders?' ook als werkboek gebruikt kan worden.

Bruikbaarheid

Het boek is zeer bruikbaar voor leidinggevenden, pedagogisch beleidsmedewerkers, trainers of docenten om een bijeenkomst (of meerdere verdiepende bijeenkomsten) over de relatie met ouders in de kinderopvang voor te bereiden. Ook voor verdieping in het coachen van medewerkers en teams geeft dit boek handvatten.

Snap jij die ouders? Basisboek professioneel werken met ouders | Pieter Remmerswaal en Ad de Gouw | 200 Pagina's | 2e druk 2019 | SWP

*Deze recensie is gemaakt door Clarine de Leve, pedagoge en directeur van www.e-schoolkinderopvang.nl
E: c.de.leve@vyvojoopleiden.nl*